

ВИКОРИСТАННЯ SENDPULSE LMS ДЛЯ ПЕРЕКВАЛІФІКАЦІЇ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ: АНАЛІТИЧНА МОДЕЛЬ КУРСУ З ЦИФРОВОГО ДИЗАЙНУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. Проаналізовано використання SendPulse LMS для перекваліфікації людей похилого віку на прикладі курсу з основ цифрового дизайну. Визначено потреби аудиторії 55-70 років, педагогічні умови роботи в LMS, структуру курсу для 4 груп по 15 слухачів і показники оцінювання результативності. Обґрунтовано, що цифрова платформа підтримує навчальну самостійність лише за умови адаптованого методичного проектування, регулярного зворотного зв'язку та практично значущих завдань.

Ключові слова: SendPulse LMS, люди похилого віку, перекваліфікація, цифрова грамотність, цифровий дизайн, освіта дорослих.

Abstract. The paper analyses SendPulse LMS as an environment for retraining older adults through a basic digital design course. It identifies the needs of learners aged 55-70, LMS-based methodological conditions, a 6-8 week course model for four groups of fifteen learners, and assessment indicators. The study argues that an LMS supports older learners' autonomy only when it is embedded in adapted instructional design and regular feedback.

Keywords: SendPulse LMS, older adults, retraining, digital literacy, digital design, adult education.

Вступ

Цифровізація змінює не лише професійну сферу, а й повсякденні практики людини: доступ до послуг, комунікацію, пошук інформації, участь у громадських ініціативах і неформальне навчання. Для людей похилого віку цифрове середовище може бути ресурсом автономії, однак воно часто стає джерелом напруження через нерівний стартовий рівень, нестачу практики, страх помилки та слабку підтримку. Тому перекваліфікація цієї аудиторії не може зводитися до набору відеоінструкцій. Вона потребує керованого освітнього середовища, де кожна дія має зрозумілу мету, послідовність і практичний результат.

Освіта дорослих у документах UNESCO розглядається як складова навчання впродовж життя, що підтримує участь людини в суспільстві та адаптацію до змін [1; 2]. Рамка DigComp 2.2 конкретизує цифрову компетентність через роботу з інформацією, комунікацію, створення контенту, безпеку та розв'язання проблем [3]. Для старшої аудиторії ці напрями доцільно подавати не окремими теоретичними блоками, а через практичні завдання: знайти і зберегти зображення, створити макет, надіслати результат, отримати коментар і внести правку.

Метою дослідження є аналітичне обґрунтування моделі використання SendPulse LMS для розвитку цифрових навичок людей похилого віку на прикладі курсу з основ цифрового дизайну. Завдання дослідження: визначити ключові потреби аудиторії 55-70 років; зіставити функції LMS з педагогічними завданнями; запропонувати структуру курсу; визначити показники оцінювання результативності. Практична апробація курсу не проводилась, тому результати подано як проектну модель для подальшого впровадження.

Результати дослідження

Ефективність LMS для старших слухачів залежить не від кількості технічних функцій, а від того, чи зменшують вони основні бар'єри навчання. У віковій групі 55-70 років поєднуються різний освітній досвід, неоднакова впевненість у роботі з пристроями, різна швидкість опрацювання інформації та різні мотиви участі. Одні слухачі прагнуть підтримати самостійність у цифровому середовищі, інші шукають творчу діяльність, спілкування або нові способи самореалізації. Через це курс має давати швидкий прикладний результат, але не створювати ілюзії повної професійної підготовки за кілька тижнів. Коректним є підхід мікроперекваліфікації: формування конкретних цифрових дій і базових умінь створення візуального контенту.

Таблиця 1

Потреби аудиторії 55-70 років і методичні рішення в курсі

Потреба або ризик	Наслідок для навчання	Рішення в SendPulse LMS	Очікуваний ефект
Нерівний стартовий рівень	Частина слухачів може зупинитися ще до змістових завдань	Вступний модуль: вхід, пошук уроку, надсилання файла	Зменшення технічного бар'єра
Повільніший темп засвоєння	Поспіх підсилює помилки та втому	Короткі уроки, повторення, доступ після заняття	Підтримка індивідуального темпу
Страх помилки	Слухач уникає дій або не ставить запитання	Повторне виконання, приклади типових помилок, м'який коментар	Формування безпечної активності
Потреба у практичному сенсі	Абстрактний матеріал швидко втрачає цінність	Кожен модуль завершується готовим макетом	Зростання мотивації через результат
Потреба у взаємодії	Дистанційність може підсилити ізоляваність	Групові консультації, обговорення робіт	Підтримка навчальної спільноти

Таблиця 1 показує, що педагогічна адаптація має бути вбудована в усю структуру курсу. Якщо LMS використовується лише як сховище файлів, вона не усуває цифрову нерівність, а іноді посилює її: слухачі губляться в навігації, відкладають завдання, не розуміють критеріїв і рідко звертаються по допомогу. Якщо ж платформа побудована як траєкторія з невеликими кроками, зрозумілими контрольними точками та повторюваною будовою уроків, вона зменшує хаотичність навчання і робить прогрес видимим.

Функції SendPulse LMS доцільно оцінювати через їхню методичну роль. Офіційні матеріали SendPulse описують можливість створювати курси, уроки, розділи, тести, додавати матеріали та використовувати сертифікати [6; 7]. Для старшої аудиторії ці функції мають цінність тоді, коли вони підтримують не контроль заради контролю, а орієнтацію, тренування, формувальний коментар і поступове зростання самостійності.

Таблиця 2

Відповідність функцій SendPulse LMS педагогічним завданням

Функція LMS	Методичне використання	Перевага для слухача	Умова ефективності
Модулі та уроки	Послідовний рух від орієнтації до мініпроєкту	Зрозумілий порядок навчання	Конкретні назви і стала структура
Матеріали та файли	Інструкції, приклади, шаблони, чек-листи	Можливість повторно переглянути пояснення	Файли мають мати зрозумілі назви
Тести	Перевірка понять і послідовності дій	Помилка стає підказкою для повторення	Короткі питання без заплутаних формулювань
Практичні завдання	Надсилання макетів, скріншотів або файлів	Досвід завершеної цифрової дії	Потрібен зразок правильної відповіді
Коментар викладача	Пояснення сильних сторін і кроків виправлення	Зменшення невпевненості	Коментар має бути конкретним і підтримувальним
Сертифікат	Фіксація завершення курсу за критеріями	Відчуття досягнення	Не замінює перевірку практичної роботи

Темою курсу обрано основи цифрового дизайну, оскільки цей напрям поєднує цифрову грамотність із конкретним творчим продуктом. Слухач не просто вивчає інтерфейс або окремі кнопки, а створює матеріал, який можна використати в реальному житті: оголошення для будинку, запрошення, інформаційний плакат, простий допис для соціальної мережі, візитку для власної послуги. Такий результат підтримує мотивацію краще, ніж абстрактне навчання роботі з комп'ютером.

Проєктні параметри курсу передбачають 4 групи по 15 осіб, загалом 60 слухачів, дистанційний формат, 6-8 тижнів навчання, 3-4 заняття на тиждень тривалістю 1-2 години. Група з 15 осіб дає змогу поєднати індивідуальний коментар із груповою взаємодією. Тривалість 6-8 тижнів дозволяє не перевантажувати аудиторію, але зберегти регулярність, необхідну для формування навички.

Оцінювання в такому курсі не повинно обмежуватися підсумковим тестом. Для перекваліфікації важливі три групи результатів: технічні дії, предметні вміння і навчальна автономія. Технічні дії показують, чи може слухач працювати з платформою та файлами. Предметні вміння відображають якість створених матеріалів. Навчальна автономія показує, чи здатна людина користуватися інструкцією, ставити уточнювальні запитання, приймати коментар і вносити правки. Саме ця третя

група результатів є особливо цінною, бо створює основу для подальшого навчання на інших цифрових платформах.

Таблиця 3

Структура курсу і показники оцінювання результативності

Етап курсу	Практичний результат	Показник оцінювання	Що показує результат
Орієнтація в LMS	Вхід у курс, відкритий урок, тестове надсилання файла	Виконання технічного мінімуму	Готовність працювати з платформою
Базові цифрові дії	Папка з файлами, правильно названі матеріали	Коректність збереження і завантаження	Рівень цифрової самостійності
Основи композиції	Проста інформаційна картка або оголошення	Читабельність, вирівнювання, відповідність завданню	Розуміння базових правил дизайну
Робота із зображеннями	Відредаговане фото або колаж	Якість правок, доречність зображень	Здатність застосувати інструменти до реального матеріалу
Соціальний і побутовий дизайн	Запрошення, афіша або допис	Завершеність макета і практична придатність	Перенесення навичок у життєву ситуацію
Підсумковий мініпроект	Портфоліо з 2-3 робіт або один завершений макет	Якість фінальної роботи і самооцінка	Готовність до подальшого навчання

Оцінювання в такому курсі не повинно обмежуватися підсумковим тестом. Для перекваліфікації важливі три групи результатів: технічні дії, предметні вміння і навчальна автономія. Технічні дії показують, чи може слухач працювати з платформою та файлами. Предметні вміння відображають якість створених матеріалів. Навчальна автономія показує, чи здатна людина користуватися інструкцією, ставити уточнювальні запитання, приймати коментар і вносити правки. Саме ця третя група результатів є особливо цінною, бо створює основу для подальшого навчання на інших цифрових платформах.

Найбільш збалансованою організаційною моделлю є поєднання LMS і групових консультацій. Лише відеозустрічі дають живий контакт, але не забезпечують постійної структури матеріалів. Лише асинхронний курс підтримує індивідуальний темп, проте може залишити невпевненого слухача сам на сам із труднощами. Месенджер корисний для нагадувань, але не підходить як основне навчальне середовище, бо матеріали швидко губляться. Тому основна траєкторія має бути розміщена в SendPulse LMS, а консультації мають виконувати функцію пояснення складних дій, розбору помилок і соціальної підтримки.

Ключовим методичним принципом моделі є керована самостійність. На першому етапі слухач отримує докладні інструкції, на середньому частині підказок знімається, а на завершальному він планує роботу за чек-листом. Такий підхід формує не механічне повторення, а здатність переносити вміння в нові ситуації. Для старшої аудиторії це важливо, оскільки результатом курсу має бути не тільки створений макет, а й впевненість у можливості продовжувати цифрове навчання.

Таблиця 4

Ризики впровадження курсу та способи їх зменшення

Група ризиків	Прояв у навчанні	Методичне запобігання	Ознака контролю
Технічні	Нестабільний інтернет, застарілий пристрій, складність входу в акаунт	Попередня перевірка доступу, інструкція з мінімальними діями, резервний канал зв'язку	Слухач самостійно відкриває урок і надсилає файл
Когнітивні	Перевантаження термінами, втрата послідовності дій	Один урок - одна ключова дія, короткі чек-листи, повторення через схожі завдання	Зменшення кількості однотипних помилок
Мотиваційні	Відмова від завдань через страх оцінювання або відсутність користі	Завдання з реальним застосуванням, право на повторну спробу, позитивна фіксація прогресу	Регулярність виконання практичних робіт
Методичні	Копіювання темпу і стилю курсів для молодшої аудиторії	Адаптована мова, повільніше ускладнення, формувальне оцінювання	Зростання самостійності у фінальних завданнях

Окремої уваги потребує ризик формальної цифровізації. Він виникає тоді, коли навчальний курс виглядає сучасним лише через використання онлайн-платформи, але фактично не змінює логіку навчання: матеріали перевантажені, завдання не мають критеріїв, коментарі запізнаються, а слухач не розуміє, що саме вважається успіхом. Для старшої аудиторії такий формат особливо небезпечний, бо він може закріпити переконання, що цифрове навчання є складним і недоступним. Тому якість курсу потрібно оцінювати не за наявністю платформи, а за тим, чи допомагає вона виконувати конкретні дії.

У запропонованій моделі важливо поєднати три рівні підтримки: технічний, навчальний і психологічний. Технічна підтримка допомагає увійти в курс, відкрити урок, завантажити файл і не втратити результат роботи. Навчальна підтримка пояснює зміст завдання, критерії якості та спосіб виправлення помилок. Психологічна підтримка зменшує страх невдачі через доброзичливий тон, право на повторення і демонстрацію того, що помилка є частиною навчання. Без цього LMS залишається інструментом доступу, але не стає повноцінним освітнім середовищем.

Перспективність моделі полягає в можливості масштабування без втрати індивідуалізації. Базове ядро курсу може залишатися однаковим для всіх груп: орієнтація в LMS, робота з файлами, створення макета, правка за коментарем і фінальний продукт. Водночас додаткові завдання можуть змінюватися залежно від рівня слухачів: для початкової групи варто збільшити кількість демонстрацій, для сильнішої - додати підготовку матеріалів до друку, створення простого портфоліо або роботу з шаблонами. Саме така гнучкість робить SendPulse LMS придатною для коротких програм мікроперекваліфікації.

Для майбутньої апробації доцільно передбачити вхідну діагностику, проміжний моніторинг і підсумкове порівняння результатів. Вхідна діагностика має перевіряти не загальну комп'ютерну обізнаність, а конкретні дії, потрібні для проходження курсу: відкрити урок, завантажити матеріал, зберегти файл і надіслати відповідь. Проміжний моніторинг повинен фіксувати не лише оцінки, а й типові помилки, кількість повторних спроб, швидкість реагування на коментар і потребу в консультаціях. Підсумковий аналіз має зіставляти фінальну роботу з першими практичними завданнями, щоб оцінити реальну динаміку навички.

Критеріями успішності програми можуть бути завершення не меншості основних модулів, наявність фінального продукту, позитивна динаміка якості макетів, зменшення кількості технічних звернень і готовність слухача самостійно виконати нове схоже завдання. Такий підхід робить оцінювання доказовим: результатом стає не лише сертифікат, а сукупність навчальних артефактів і поведінкових показників, які підтверджують розвиток цифрової автономії.

Висновки

SendPulse LMS може бути ефективним середовищем для перекваліфікації людей похилого віку лише за умови спеціального методичного проектування. Для аудиторії 55-70 років вирішальними є не кількість функцій платформи, а зрозуміла траєкторія, короткі кроки, повторення, підтримка, право на помилку і видимий практичний результат. Тому LMS варто розглядати як інструмент керування навчальним досвідом, а не як просте сховище матеріалів.

Запропонована модель курсу з основ цифрового дизайну поєднує розвиток цифрової грамотності, створення візуального контенту та формування навчальної автономії. Проектні параметри курсу, а саме 4 групи по 15 осіб, тривалість 6-8 тижнів і дистанційний формат, є доцільними для поступового входження в цифрове середовище без надмірного навантаження. Подальший етап роботи має передбачати апробацію моделі, збір даних про завершення курсу, якість робіт, рівень самостійності та задоволеність слухачів. Для перевірки ефективності доцільно використовувати не один підсумковий бал, а сукупність доказів: вхідне технічне завдання, проміжні макети, повторні версії робіт після коментаря, самооцінювання і фінальний мініпроект. Такий набір даних дасть змогу відокремити реальний розвиток навичок від формального проходження онлайн-курсу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. UNESCO Institute for Lifelong Learning. Recommendation on Adult Learning and Education, 2015. Hamburg : UIL, 2016. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245179> (дата звернення: 18.06.2026).
2. UNESCO Institute for Lifelong Learning. CONFINTEA VII Marrakech Framework for Action. Hamburg : UIL, 2022. URL: <https://www UIL.unesco.org/en/adult-education/confintea/marrakech-framework-action> (дата звернення: 18.06.2026).
3. Vuorikari R., Kluzer S., Punie Y. DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. DOI: <https://doi.org/10.2760/115376>.
4. OECD. Education Policy Outlook 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/education-policy-outlook-2025_c3f402ba-en.html (дата звернення: 18.06.2026).
5. OECD. Staying in the game: Skills and jobs of older workers in a changing labour market. OECD Employment Outlook 2025. Paris : OECD Publishing, 2025. URL:

https://www.oecd.org/en/publications/2025/07/oecd-employment-outlook-2025_5345f034/full-report/staying-in-the-game-skills-and-jobs-of-older-workers-in-a-changing-labour-market_cc7ee11c.html (дата звернення: 18.06.2026).

6. SendPulse. Як створити курс. URL: <https://sendpulse.ua/knowledge-base/edu/create-course> (дата звернення: 18.06.2026).

7. SendPulse Academy. Основи створення онлайн-курсів в SendPulse. URL: <https://academy.sendpulse.com/build-courses-ua> (дата звернення: 18.06.2026).

Герасимчук Олена Вікторівна - студентка групи ІПО-24б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: olena.milky1@gmail.com

Томчук Микола Антонович — кандидат технічних наук, доцент кафедри Безпека життєдіяльності та педагогіка безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tomchuk@vntu.edu.ua

Herasymchuk Olena Viktorivna - student of group IPO-24b, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: olena.milky1@gmail.com

Tomchuk Mykola Antonovych — Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Life Safety and Safety Pedagogy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: tomchuk@vntu.edu.ua